

Adı Soyadı:	Sınıf / No:	Puan: / 100
-------------	-------------	-------------

Açıklama: Sınav 7 sorudan oluşmaktadır ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı soru başlığında, maddelerin puanı ise madde sonunda yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili maddenin altındaki satırlara ya da tablolara yazınız.

1 Devleti kurtarma reçeteleri

10 PUAN

Osmanlı aydınları devleti parçalanmaktan kurtarmak için farklı çözümler önerdi.

- A. "Müslüman milletler halifenin liderliğinde tek bir çatı altında birleşmeli."
- B. "Devletteki bütün milletler Osmanlılık duygusuyla bir arada tutulmalı."
- C. "Kurtuluş, çağın fikir ve ihtiyaçlarına uygun, Batı'ya ayak uyduran bir devlet olmaktan geçer."
- D. "Devlet içindeki Türkler millî bir duyguyla bilinçlendirilmeli."

a) Her görüşün hangi fikir akımına ait olduğunu yazınız. (8 puan)

b) Bu akımların hepsinin ortak amacı nedir? (2 puan)

İTA.8.1.1

2 Mustafa'ya "Kemal" adı

15 PUAN

Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylardan etkilenen Mustafa, 1893'te Selanik Askerî Rüştiyesi'nin sınavını kazandı. Derslerdeki başarısından etkilenen matematik öğretmeni Yüzbaşı Mustafa Bey ona "Kemal" adını verdi. Mustafa Kemal'in matematiğe ilgisi hayatı boyunca sürdü.

a) Mustafa'nın askerî okula yönelmesinde etkili olan çocukluk gözlemi nedir? Bu durumdan onun hangi özelliğine ulaşılabilir? (6 puan)

b) "Kemal" adının verilmesi Mustafa'nın öğrencilik yıllarıyla ilgili neyi gösterir? (4 puan)

c) Mustafa Kemal'in matematiğe olan ilgisinin sonraki hayatına yansımaya bir örnek veriniz ve bu ilgiyi bir kişilik özelliğiyle ilişkilendiriniz. (5 puan)

İTA.8.1.2

3

Sofya'da bir askerî ataşe

15 PUAN

Balkan Savaşları'ndan sonra 1913'te Sofya Askerî Ataşeliği'ne atanan Mustafa Kemal; Avrupa devletlerinin temsilcileriyle görüşme imkânı buldu, Bulgaristan'da kalan Türklerin yaşadığı yerleri ziyaret etti ve Bulgar Meclisi'nin toplantılarını takip ederek hazırladığı raporları Osmanlı hükümetiyle paylaştı.

a) Sofya'daki faaliyetlerinin Mustafa Kemal'in fikir hayatına iki katkısını açıklayınız. (6 puan)

b) Bulgar Meclisi'ni izleyip rapor hazırlaması onun hangi yönünü gösterir? (5 puan)

c) Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen dört şehrin bugün hangi ülkelerin sınırları içinde olduğunu yazınız. (4 puan)

İTA.8.1.3

4

Kafkasya'da kış

15 PUAN

Çanakkale'den sonra Kafkasya Cephesi'ne 16. Kolordu Komutanı olarak giden Mustafa Kemal, Ruslar karşısında dağınık hâlde olan birlikleri bir araya getirip eksikliklerini tamamladı. 8 Ağustos 1916'da Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri aldı. Oysa savaşın başında bu cephede gerekli hazırlıklar yapılmadığı için Türk ordusu iklime yenilmişti.

a) Mustafa Kemal'in bu cephedeki başarısının iki nedenini metinden yararlanarak yazınız. (6 puan)

b) Bu başarı hangi kişilik özelliğini açıkça gösterir? Açıklayınız. (5 puan)

c) Cephedeki ilk yenilgi ile Mustafa Kemal'in başarısını karşılaştırarak bir çıkarımda bulununuz. (4 puan)

İTA.8.1.4

5

Saraybosna'dan dünyaya

15 PUAN

Bilge, savaşın başlangıcındaki olayları kartlara yazdı ama sıralamayı karıştırdı.

- A. Almanya, Rusya'nın karşısında savaşa girdi.
- B. Avusturya-Macaristan veliahtı Saraybosna'da bir Sırp genç tarafından öldürüldü.
- C. İngiltere ve Fransa, Rusya'nın yanında savaşa girdi.
- D. Avusturya-Macaristan, Sırbistan'a savaş açtı.
- E. Rusya, Sırbistan'ın yanında yer aldı.

a) Kartları olayların oluş sırasına göre harfleriyle sıralayınız. (6 puan)

b) Bir suikastın kısa sürede büyük bir savaşa dönüşmesini blok sistemiyle açıklayınız. (5 puan)

c) Bu savaşa "dünya savaşı" denmesinin nedenini yazınız. (4 puan)

İTA.8.2.1

6

Yavuz ve Midilli

15 PUAN

Osmanlı Devleti savaşın başında tarafsızlığını ilan etti. İngiltere, parası ödenmiş iki Osmanlı savaş gemisine el koydu. Bu sırada Akdeniz'de İngilizlerden kaçan iki Alman gemisi Osmanlı'ya sığındı. Osmanlı bu gemileri satın alarak Yavuz ve Midilli adlarını verdi. Karadeniz'e geçen gemilerin Rus limanlarını topa tutması Osmanlı Devleti'ni fiilen savaşa soktu.

a) Osmanlı Devleti'nin savaşa girme nedenlerinden ikisini yazınız. (6 puan)

b) İngiltere'nin gemilere el koymasının Osmanlı'nın tarafını belirlemesine etkisini açıklayınız. (4 puan)

c) Metindeki gelişmelerden Osmanlı Devleti'nin savaşa girişiyle ilgili hangi çıkarımı yapabilirsiniz? (5 puan)

İTA.8.2.2

7

"Geldikleri gibi giderler"

15 PUAN

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra, 13 Kasım 1918'de İtilaf donanması İstanbul'a geldi. Aynı gün İstanbul'a gelen Mustafa Kemal donanmayı görünce "Geldikleri gibi giderler." dedi. İstanbul'da padişah, sadrazam ve bakanlarla vatanın kurtuluşu için birçok kez görüştü ancak bu görüşmelerden bir sonuç çıkmadı.

a) Mustafa Kemal'in sözü işgal karşısındaki hangi tutumunu yansıtır? (5 puan)

b) Metne göre Osmanlı yönetiminin tutumunu Mustafa Kemal'in tutumuyla karşılaştırınız. (5 puan)

c) Mondros'un 7. maddesinin İtilaf Devletleri'ne nasıl bir imkân sağladığını açıklayınız. (5 puan)

İTA.8.2.3

Başarılar dilerim.